

دانشگاه کاشان

دانشکده ی علوم انسانی
گروه علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه :

جهت اخذ درجه ی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی

موضوع :

بررسی نظرات معلمان دوره ی ابتدایی درباره ی تناسب محتوای آموزشی
دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت با نیازهای آموزشی آنان در ناحیه 1 و 2
شهرکرد در سال تحصیلی 1387-1386

استاد راهنما :

دکتر عباس شکاری

استاد مشاور:

دکتر محمدرضا تمنایی فر

به وسیله :

یعقوب لهرابی گله

تابستان 1388

بسمه تعالی

تاریخ:
شماره:
پیوست:

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

نام و نام خانوادگی دانشجو: یعقوب لهرابی گله
شماره دانشجویی: ۸۶۲۳۵۱۰۲۱۱
رشته: برنامه ریزی درسی
دانشکده: علوم انسانی
عنوان پایان نامه بررسی نظرات معلمان دوره ابتدایی در باره تناسب محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت با نیازهای آموزشی آنان در ناحیه ۲ شهرکرد در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶

این پایان نامه به مدیریت تحصیلات تکمیلی به منظور بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد ارائه می گردد. دفاع از پایان نامه در تاریخ ۸۸/۶/۹ مورد تأیید و ارزیابی اعضای هیأت داوران قرار گرفت و با نمره $\frac{۱۹}{۲۰}$ به عدد و با درجه $\frac{۱۹}{۲۰}$ به تصویب رسید.

اعضاء هیأت داوران:

عنوان ، نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
۱. استاد راهنما: دکتر عباس شکاری	استادیار	
۲. استاد مشاور: دکتر محمد رضا تمنایی فر	استادیار	
۳. متخصص و صاحب نظر از داخل دانشگاه: دکتر علی یزدخواستی	استادیار	
۴. متخصص و صاحب نظر از خارج دانشگاه: دکتر لطفعلی عابدی	استادیار	
۵. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه: دکتر سید حسین رسا	استادیار	

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تقدیم به :

- * چهارده معصوم (ع).
- * شهیدان ، پرستوهای مهاجر و سبکبالی که عاشقانه برای عشق، ناموس و وطن جان دادند ؛ لاله هایی که ایران زمین از خون پاک شان رنگین شده است .
- * همدمان همیشگی زندگی ام ، پدر ، مادر ، خواهران و برادران عزیزم که با راهنمایی و ارشادهای خویش اینجانب را در امر تحصیل و تهذیب یاری نمودند.
- * کسی که هنوز پای به کلبه ی ویران تنهایی من ننهاده ، مسافری که با آمدنش به روح خسته ی من جان تازه ای خواهد بخشید؛ همسر عزیزم که اگرچه اینک در کنارم نیست ، اما حس بودنش به من شوق زندگی و امید زیستن می دهد .
- * دلسوزان تعلیم و تربیت و خادمان انسانیت ، آنانی که سوختند تا ساختند.
- * عزیزانی که نسبت به نسل آینده ی این سرزمین احساس مسئولیت و تعهد می کنند ، بزرگوارانی که رفاه ، آسایش و زندگی خود را وقف اعتلای ایران می کنند .
- * تمام کسانی که با دقت نظر، نکته سنجی، دلسوزی، جدیت ، احساس مسئولیت، تلاش، صبر و حوصله در طول تحصیل گام به گام همراهیم نمودند و با راهنمایی های خود چشم ما را به افق های ناشناخته و بی کران دنیای پهناور علم و دانش باز نمودند .
- * آنانی که انتقادپذیرند .
- * سرایندگان آوای کوچ ، مسافران جاودانه ی کوه ها و دشت ها که غم های دیرین خود را با کوهساران در میان می نهند ؛ آنانی که به جور نابرابری های اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و ... از نعمت تحصیل علم بی نصیب مانده اند و قربانی بازماندگی از تحصیل شده اند .
- * زنده یاد استاد مسعود بختیاری .
- * همه ی خوبان ، آنانی که می روند و خوبی ها را به یادگاری می گذارند .
- * در نهایت تقدیم به همه ی کسانی که دوست شان دارم .

« تقدیر و تشکر »

سپاس خداوندی را که آنچه در زمین و آسمان هاست تسبیح گوی اویند و هر یک به زبانی او را می ستاید ؛ یگانه معبودی که بوده از ازل و هست تا ابد .

به مصداق حدیث شریفه ی « **من لم یشکر المخلوق ، لم یشکر الخالق** » وظیفه ی خود می دانم از زحمات و تلاش های عزیزانی که مرا یاری نمودند تقدیر و تشکر نمایم .

از استاد بزرگوار **جناب آقای دکتر عباس شکاری** که با لطف بی دریغشان مرا از راهنمایی های ارزشمند خویش بهره مند ساختند و با مهر و محبت خویش اینجانب را در طی این دوره یاری نمودند بی نهایت سپاسگزارم .

از استاد گرانقدر **جناب آقای دکتر محمدرضا تمنایی فر** که با صبر و حوصله و با وجود کار زیاد مشاورت این پایان نامه را بر عهده داشتند و مرا در رفع مشکلات یاری نمودند ، نهایت تشکر و قدردانی را دارم .

از اساتید گرامی **جناب آقای دکتر لطفعلی عابدی** به عنوان داور خارجی و **جناب آقای دکتر علی یزدخواستی** به عنوان داور داخلی که زحمت داوری پایان نامه را تقبل کردند ، تشکر می کنم .

از اساتید ارجمند **جناب آقای دکتر محمد امینی** ، **جناب آقای دکتر حسن شعبانی** ، **جناب آقای دکتر فریبرز صدیقی ارفعی** و **سرکار خانم دکتر پروین صمدی** که در طی این دوره اینجانب را از رهنمودهای ارزنده ی خویش بهره مند نمودند ، تشکر می نمایم .

از سازمان آموزش و پرورش استان چهارمحال و بختیاری ، ادارات آموزش و پرورش ناحیه 1 و 2 شهرکرد ، وهمچنین مدیران ، معاونان و به ویژه معلمان محترم که با اینجانب همکاری نمودند ، تشکر می کنم .

از همه ی همکلاسی ها و دوستان خوبم که بهترین خاطرات را برایم رقم زدند و همواره از مساعدت هایشان بهره بردم ، تشکر و قدردانی می نمایم .

شب با تمام فرصتش ، وقتی است برای چیدن ستاره ها ، **خدایا !** بگذار ستاره ی شب من در کهکشان لطف و مهربانی تو قرار بگیرد ، تا دلواپس هیچ چیز نباشم .

خدایا ! مرا قدردان نعمت های بی پایانت قرار ده و قدردان همه ی کسانی قرار ده که به من اندیشیدن و درس خوب زیستن می آموزند .

معبودا ! عمر ، زیبایی، دانش کتابها ، همه چیز می گذرد ، مگر آنچه از توست ؛ پس متبرکم گردان تا در تبعید دیرینه ام عشقت را گم نکنم .

ای قادر متعال ! به من تقوای ستیز بیاموز تا در انبوه مسئولیت نلغزم و کمکم کن تا خارهای گناه گلبرگ های مناجاتم را خدشه دار نکند .

پروردگارا ! به من آرامش ده تا بپذیرم آنچه را که نمی توانم تغییردهم ؛ ودلیبری ده تا تغییردهم آنچه را که می توانم تغییردهم ؛ و بینش ده تا تفاوت این دو را بدانم؛ و مرا فهم ده تا متوقع نباشم دنیا و مردم آن مطابق میل من رفتار کنند .

خداوندا ! برای همسایه که نان مرا ربود، نان ! برای عزیزانی که قلب مرا شکستند، مهربانی ! برای کسانی که روح مرا آزدند، بخشش ! و برای خویشتن خویش ، آگاهی و عشق می طلبم...

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تطبیقی دیدگاه های معلمان دوره ابتدایی درباره تناسبات محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت با نیازهای آموزشی آنان در ناحیه 1 و 2 شهرکرد در سال تحصیلی 1386-1387 انجام گرفت. تحقیق از نوع کاربردی است و با روش توصیفی-زمینه یابی انجام شده است. جامعه آماری مورد بررسی در این تحقیق 900 نفر از معلمان دوره ابتدایی ناحیه 1 و 2 شهرکرد می باشد که از طریق روش نمونه گیری تصادفی ساده، تعداد 410 نفر به عنوان نمونه آماری این تحقیق انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه با مقیاس 5 درجه ی لیکرت استفاده شد که آلفا کرونباخ آن 0/85. محاسبه شده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 16، از روش های آمار توصیفی (فراوانی، درصد، نمودار و ...) و آمار استنباطی (آزمون t، تحلیل واریانس و شفه) استفاده شد. در این پژوهش، سابقه ی تدریس، مدرک تحصیلی و شرکت معلمان در دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت مورد بررسی قرار گرفت. یافته های پژوهش نشان می دهد که بین دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان با سابقه و همچنین معلمان آموزش دیده با معلمان آموزش ندیده و معلمان دیپلم با معلمان فوق دیپلم و معلمان لیسانس دوره ابتدایی درباره ی چهار مولفه ی به روز بودن، کاربردی بودن، آگاهی از نیازهای آموزشی معلمان و بهبود عملکرد آنان در محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت تفاوت معنادار وجود دارد.

کلید واژه ها :

آموزش ضمن خدمت کوتاه مدت معلمان، محتوای دوره های آموزش ضمن خدمت، نیازهای آموزشی، بهبود عملکرد معلمان.

پیشگفتار

آموزش و پرورش کلید درهای ناگشوده ی بازسازی ، نوسازی و توسعه ی اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جامعه است . کشورهای که اقبال لازم را برای سرمایه گذاری های درازمدت در این زمینه پیدا کرده اند ، به مهم ترین ابزار و راهکار علمی توسعه ی اقتصادی و اجتماعی دست یافته اند. نظام آموزش و پرورش هر جامعه مسئولیت های سنگینی برعهده دارد ؛ نظام آموزش و پرورش ایفاگر مهم ترین نقش ها در مدرن سازی جامعه و توسعه ی اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی یک ملت بوده است . حفظ ، انتقال و توسعه ی میراث فرهنگی ، ارزش های اخلاقی ، اجتماعی ، تبیین مبانی سازگاری اجتماعی و کوشش در ایجاد و گسترش تعاون و تفاهم ملی و بین المللی از وظایف و کارکردهای مهم آموزش و پرورش و به ویژه معلمان به عنوان پیشگامان جبهه ی آموزش و پرورش محسوب می شود . مدت هاست بحران فزاینده ای در زمینه های مختلف به خصوص آموزش و پرورش گریبانگیر دوران معاصر شده است . این بحران در همه ی کشورها، چه کشورهای عقب مانده و چه آنها که خود را پیشرفته به حساب می آورند با تفاوت های صوری اندک و با ماهیتی یکسان بروز کرده است . از طرفی جهش کمی و سرسام آور تقاضا برای آموزش ، نایابی شدید وسایل و لوازم ، عدم تطابق آموزش ها با نیازهای جامعه و بی تحرکی دستگاه های آموزشی نسبت به دگرگونی بنیادین خود همچون طوفان های مهیبی پیکر نظام های اجتماعی را به لرزه درآورده اند و از طرف دیگر تکنولوژی آموزشی فراسوی آزادی ، حرمت همه ی ارزش ها و تقدس ها را بی اعتبار کرده است تا آنجا که مقام معلم در حد یک ابزار انتقال معلومات سقوط کرده است.

بسیاری از آنچه که به عنوان برنامه های آموزشی و درسی ، روش های تدریس و غیره ارائه می شود مرهم هایی است که در همین مجامع برای جلوگیری از عمیق تر شدن این زخم های چرکین تجویز شده است ؛ اما این تحلیل گران یا خود نمی فهمند و یا نمی خواهند دیگران بفهمند که علت اصلی بحران را باید در دورشدن شتاب زده قرون جدید از دین و معنویت جست و جو کرد . از آن زمان که انسان به پندار خود برای دست یابی به پیشرفت و ترقی، دین را رها کرد دچار سرگستگی و حیرت شده و از مذهب فطری برید و به مکاتب اصالت فرد ، اصالت ماده و اصالت علم روی آورد و با فراموش کردن خدا ، به فرموده ی قرآن مجید به خود فراموشی و خسران عظیمی مبتلا شد . نکته ی مهم این است که کشور ما نیز از این بحران گسترده در امان نبوده و پایه ریزان نظام آموزشی در ایران اگر نگوئیم از روی وابستگی به قدرت های استکباری بلکه از روی شیفتگی به مکاتب تمدن این عصر سیطره ی کمیت، از آغاز همان نسخه های تجویز شده را بدون در نظر گرفتن ارزش ها و فرهنگ خاص این جامعه عینا به کار گرفته اند و با این کار مملکت را به وابستگی کشانده اند، توده ی مردم را بی سواد نگه داشته اند و تحصیل کردگان را به کام خودباختگی و احساس حقارت فرو برده اند . اینک که

انقلاب شکوهمند اسلامی ما نشان داده است که به هیچ یک از قدرت های شرق و غرب وابسته نیست ، ضروری است با شناخت عمیق بحران آموزشی دنیای معاصر و علل و عوامل آن از طرفی و جایگزین کردن اصولی - نه صوری - ارزش های اسلامی از طرف دیگر هر چه زود تر از چنبره این وابستگی گسترده و نامرئی فرهنگی بیرون آید. با عنایت به نقشی که آموزش و پرورش در رشد و تعالی انسان ها دارد و نیز با توجه به این که تامین آموزش برای همگان یکی از حقوق انسان ها است از این رو مسئولان جامعه ی ما ملزم هستند که فرصت های آموزشی لازم را برای کودکان ، نوجوانان و جوانان فراهم کنند . نگارنده در این پژوهش می کوشد نقش مرتبط و متعادل ذکر شده را از طریق برگزاری دوره های آموزش ضمن خدمت معلمان که مبنای توسعه ی منابع انسانی و زمینه ساز سرمایه گذاری در آموزش و پرورش است، معرفی نماید .

در چند دهه ی پایانی قرن بیستم نقش آموزش و پرورش در ترقی ملت ها توجه دولت ها را بیش از پیش به خود معطوف ساخت و موجب بهره گیری کشورها از تجارب یکدیگر در حل مشکلات نظام آموزش و پرورش شد و هم اکنون نیز ضرورت بهره گیری از تجربه های دیگران علی رغم این که ارزشمند است ، نگارنده را بر آن داشت که با بررسی تطبیقی دیدگاه های معلمان دوره ابتدایی درباره ی تناسب محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت با نیازهای آموزشی آنان همراه با تجارب سایر پژوهشگران در توسعه ، تعمیم و تعالی دوره های آموزش ضمن خدمت معلمان در نظام آموزش و پرورش سهیم باشد؛ بنابراین مطالعه ی این پژوهش به مدیران ، آموزگاران ، برنامه ریزان ، کارشناسان آموزش ضمن خدمت ، دانشجویان رشته های مختلف علوم تربیتی ، علاقمندان دستیابی به علل ناکارآمدی دوره های آموزش ضمن خدمت کوتاه مدت و به ویژه به مسئولین ارشد وزارت آموزش و پرورش توصیه می شود تا با درک اهمیت و جایگاه دوره های مذکور در به روز نمودن اطلاعات معلمان و همچنین کاربردی نمودن محتوای آموزشی دوره ها و آگاهی از نیازهای آموزشی معلمان شاهد بهبود عملکرد همکاران در خط اول جبهه ی تعلیم و تربیت باشیم . خدا را سپاس می گوئیم که توانسته ایم پژوهش حاضر را تقدیم معلمان ، خادمان انسانیت و دلسوختگان آموزش و پرورش کنیم تا بتوانیم گوشه ای از زحمات و تلاش های این عزیزان را جبران نماییم . نگارنده ضمن تشکر فراوان از اساتید بزرگوار و کسانی که به هر گونه ای در این پژوهش وی را از توصیه ها ، نقطه نظرات و تشویق های خویش بهره مند ساختند از خوانندگان محترم تقاضا می نماید از ارائه ی پیشنهادهای اصلاحی و انتقادهای سازنده دریغ نفرمایند .

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول : طرح تحقیق

2	مقدمه
6	1-1- بیان مساله
9	2-1- اهمیت و ضرورت پژوهش
10	3-1- اهداف پژوهش
10	1-3-1- هدف کلی پژوهش
10	2-3-1- اهداف جزئی پژوهش
12	4-1- فرضیه های پژوهش
14	5-1- تعریف واژه ها ، اصطلاحات و مفاهیم

فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق

19	مقدمه
20	2-1- مبانی نظری پژوهش
20	2-1-1- آموزش ضمن خدمت کارکنان
24	2-1-2- انواع آموزش کارکنان
29	3-1-2- اصول آموزش ضمن خدمت کارکنان
34	4-1-2- منافع (مزایای) آموزش کارکنان
39	5-1-2- آموزش ضمن خدمت ، سرمایه گذاری در سرمایه انسانی
45	6-1-2- اهمیت و ضرورت آموزش ضمن خدمت
53	7-1-2- تاریخچه آموزش ضمن خدمت
53	1-7-1-2- چشم انداز جهانی آموزش ضمن خدمت
55	2-7-1-2- چشم انداز ملی آموزش ضمن خدمت در ایران
57	3-7-1-2- تاریخچه آموزش ضمن خدمت در وزارت آموزش و پرورش
60	8-1-2- فرآیند برنامه ریزی آموزش ضمن خدمت
63	1-8-1-2- تعیین نیازهای آموزشی کارکنان (نیازسنجی آموزشی)
69	1-1-8-1-2- تعیین اهداف نیازسنجی آموزشی
70	2-1-8-1-2- طبقه بندی نیازهای آموزشی
72	3-1-8-1-2- اصول نیازسنجی آموزشی
73	4-1-8-1-2- روش ها و فنون نیازسنجی آموزشی
74	5-1-8-1-2- الگوهای نیازسنجی آموزش ضمن خدمت
77	2-8-1-2- اهداف آموزش ضمن خدمت و توسعه منابع انسانی (هدف گذاری)

- 82-3-8-1-2- تعیین محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت
- 82-1-3-8-1-2- محتوای آموزشی
- 85-2-3-8-1-2- اصول و معیارهای انتخاب و سازمان دهی محتوا
- 91-4-8-1-2- انتخاب روش های آموزش دوره های ضمن خدمت
- 95-5-8-1-2- اجرا و ارزشیابی
- 96-9-1-2- نقش انگیزه در آموزش ضمن خدمت
- 97-10-1-2- عقاید مربوط به رشد معلمان
- 98-11-1-2- مسائل و مشکلات آموزش ضمن خدمت کارکنان
- 101-12-1-2- آسیب شناسی دوره های آموزش ضمن خدمت
- 103-13-1-2- آموزش ضمن خدمت معلمان در بعضی از کشورها
- 103-1-13-1-2- آمریکا
- 104-2-13-1-2- انگلستان
- 105-3-13-1-2- فرانسه
- 106-4-13-1-2- ژاپن
- 108-5-13-1-2- شوروی سابق
- 109-6-13-1-2- جمهوری کره
- 109-7-13-1-2- اتریش
- 109-8-13-1-2- هند
- 110-9-13-1-2- پاکستان
- 110-10-13-1-2- الجزایر
- 110-11-13-1-2- تونس
- 110-12-13-1-2- سوریه
- 111-13-13-1-2- مراکش
- 111-14-13-1-2- چین
- 112-15-13-1-2- شیلی
- 112-16-13-1-2- بلغارستان
- 112-17-13-1-2- رومانی
- 113-18-13-1-2- سوئد
- 114-19-13-1-2- کانادا
- 114-20-13-1-2- لیبی
- 116-2-2- مبانی تجربی پژوهش
- 116-1-2-2- تحقیقات انجام شده در داخل کشور
- 124-2-2-2- تحقیقات انجام شده در خارج کشور
- 130- جمع بندی

فصل سوم: روش تحقیق

- 134- مقدمه
- 134-1-3- نوع تحقیق
- 134-2-3- روش تحقیق
- 134-3-3- جامعه آماری تحقیق

135	3-4- نمونه آماری تحقیق
135	3-5- روش و ابزار گرد آوری اطلاعات
135	3-5-1- منابع کتابخانه ای
136	3-5-2- منابع پرسشنامه
137	3-6- روایی (اعتبار) و پایایی (ثبات)
138	3-7- شاخص سازی پرسشنامه
140	3-8- توزیع پرسشنامه و روش گردآوری داده ها
141	3-9- روش های آماری تجزیه و تحلیل داده ها
141	3-9-1- سطح توصیفی
141	3-9-2- سطح استنباطی
141	3-9-2-1- آزمون t (t-test)
142	3-9-2-2- آزمون تحلیل واریانس
142	3-9-2-3- آزمون شفه

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده های تحقیق

144	مقدمه
144	4-1- یافته های توصیفی
157	4-2- یافته های استنباطی

فصل پنجم : خلاصه ، بحث و نتیجه گیری

174	مقدمه
174	5-1- بحث و نتیجه گیری
193	5-2- نتیجه گیری کلی
195	5-3- پیشنهادات
195	5-3-1- پیشنهادات اجرایی
200	5-3-2- پیشنهادات پژوهشی
201	5-4- محدودیت های تحقیق

کتابنامه

202	الف : کتابنامه فارسی
217	ب : کتابنامه لاتین

پیوست ها (ضمایم)

فهرست جداول

صفحه	عنوان
38	جدول 2-1: منافع فردی آموزش
38	جدول 2-2: منافع سازمانی آموزش
102	جدول 2-3: پنج سوال اصلی برای ارزیابی برنامه آموزشی کارکنان
138	جدول 3-1: سئوالات مربوط به فرضیه های تحقیق
139	جدول 3-2: دو طیف پنج درجه ای مقیاس لیکرت
	جدول 4-1: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان
145	باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
	جدول 4-2: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان
146	باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
	جدول 4-3: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان
147	باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
	جدول 4-4: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان
148	باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
	جدول 4-5: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
149	
	جدول 4-6: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی
150	کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت

- جدول 4-7: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 151
- جدول 4-8: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 152
- جدول 4-9: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 153
- جدول 4-10: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 154
- جدول 4-11: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 155
- جدول 4-12: میانگین و انحراف استاندارد نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 156
- جدول 4-13: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 157
- جدول 4-14: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 158

- 159 جدول 4-15: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 160 جدول 4-16: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 161 جدول 4-17: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 162 جدول 4-18: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 163 جدول 4-19: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 164 جدول 4-20: نتایج آزمون t در مورد مقایسه میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 165 جدول 4-21: نتایج تحلیل واریانس در مورد تفاوت میانگین دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 166 جدول 4-22: نتایج آزمون شفه در مورد مقایسه ی زوجی میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت

- جدول 4-23: نتایج تحلیل واریانس در مورد تفاوت میانگین دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 167
- جدول 4-24: نتایج آزمون شفه در مورد مقایسه ی زوجی میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 168
- جدول 4-25: نتایج تحلیل واریانس در مورد تفاوت میانگین دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 169
- جدول 4-26: نتایج آزمون شفه در مورد مقایسه ی زوجی میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 170
- جدول 4-27: نتایج تحلیل واریانس در مورد تفاوت میانگین دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 171
- جدول 4-28: نتایج آزمون شفه در مورد مقایسه ی زوجی میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 172

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
63	نمودار 2-1: قدم های اولیه در تهیه و تنظیم دوره های آموزشی و توسعه منابع انسانی
68	نمودار 2-2: فرآیند تبدیل نیازهای آموزشی کارکنان به برنامه های آموزشی
145	نمودار 4-1: میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
146	نمودار 4-2: میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
147	نمودار 4-3: میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
148	نمودار 4-4: میانگین نمرات دیدگاه معلمان کم سابقه و معلمان باسابقه دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
149	نمودار 4-5: میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
150	نمودار 4-6: میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
151	نمودار 4-7: میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان

- نمودار 4-8: میانگین نمرات دیدگاه معلمان آموزش ضمن خدمت دیده و معلمان آموزش ضمن خدمت ندیده دوره ی ابتدایی درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 152
- نمودار 4-9: میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی به روز بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 153
- نمودار 4-10: میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی کاربردی بودن محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 154
- نمودار 4-11: میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی تاثیر محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت بر بهبود عملکرد آنان
- 155
- نمودار 4-12: میانگین نمرات دیدگاه معلمان دوره ی ابتدایی دارای مدارک تحصیلی مختلف درباره ی میزان توجه به نیاز های آموزشی آنان در تنظیم محتوای آموزشی دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت
- 156

فصل اول:

طرح تحقیق

مهم ترین رکن هر سازمانی را نیروی انسانی¹ تشکیل می دهد که می تواند کشور را به سوی اهداف توسعه هدایت کند . استفاده از نیروی انسانی به مثابه ارزشمند ترین و بزرگ ترین ثروت هر جامعه به صورت عاملی حائز اهمیت ، مورد توجه دولت ها بوده است . بنابراین بهبود بهره وری نیروی انسانی باید یکی از اهداف مهم هر سازمان و یا نهاد تلقی شود و برای آن برنامه ریزی دقیق و صحیحی تدارک شود (فرتاش ، 1382 : 1). آموزش و تربیت نیروی انسانی² است که می تواند ما را در راه رسیدن به خودکفایی یاری کند. فدربیکومايور³ مدیرعامل سازمان فرهنگی یونسکو (به نقل از قزلباش، 1380)، عامل اصلی توسعه و بقای سازمان ها را سیر صعودی از نظر کیفیت توسعه بهسازی نیروی انسانی دانسته و اعتقاد دارد که رشد و بالندگی سازمانی هنگامی میسر خواهد شد که مدیریت سازمان هم عرض ارتقاء موثر در کیفیت سازمان ها به منظور بهره برداری بیشتر ، به ارتقاء دانش و مهارت زیردستان همت گمارده و بداند که اثربخشی و کارآیی سازمان ها هنگامی معنای اصلی خود را پیدا می کند که به کارکنان ، آموزش های لازم و ضروری ارائه شود .

با بررسی در اوضاع و احوال ملل و اقوام مختلف به این نکته ی مهم می رسیم که اقوام و مللی توانسته اند بر جهل و نادانی غالب شوند که بیشترین تلاش و کوشش را صرف بهبود نظام آموزش و پرورش آحاد جامعه خویش نموده اند . انسان ها مانند سایر پدیده ها تغییرپذیر هستند و می توان به وسیله برنامه های آموزشی در افراد انسانی تغییر رفتار و نگرش ایجاد کرد. انسان موجودی تغییر پذیر با توانایی های بالقوه نامحدود است که این توانایی ها می تواند به وسیله برنامه ریزی⁴ صحیح و دقیق به تدریج به فعل در آید و جوامع انسانی و ارکان آن را از مواهبی بسیار برخوردار نماید . در بین تمام سازمان ها و تشکل های بشری، مطمئناً یکی از حیاتی ترین و حساس ترین آنها نهاد آموزش و پرورش است که بنا به حساسیت امور محوله به

¹ - Manpower

² - Manpower Training

³ - Fedricomayor

⁴ - Planning

مدیریتی آگاه ، مترقی و با دانش نیازمند است (ابراهیمی، 97:1377). هر اندازه نظام آموزشی بهتر و بیشتر بتواند توانایی های بالقوه ی افراد را به فعل در آورد، نه تنها انسان برای خود اعتبار و ارزش زیاد احساس می کند ، بلکه جامعه نیز به او ارج می نهد و تقویت کننده روح و روان انسان است (میر سپاسی، 1366). چهل سال پیش در منشور جهانی حقوق بشر تاکید شد که فرد دارای حق برخورداری از آموزش و پرورش است . با وجود این پس از گذشت چهل سال ، یونسکو¹ اعلام کرد که جهان در حال دور شدن از آرمان های تربیتی است (عرفان فر، 1387: 49). در حقیقت برای دستیابی به یک جامعه ی سالم و رشد یافته که دارای انسان های آزاد، متعهد، پاسدار فرهنگ، تمدن و اخلاق باشد نیاز به آموزش و پرورش است (گرمایی، 1387: 67). تعلیم و تربیت امری پیچیده ، پردامنه و وقتگیر است و در جریان دشوار و در عین حال پر ثمرتعلیم و تربیت ، معلمان نقطه ی آغاز هر تحول آموزشی و پرورشی هستند که بیش ترین و برترین نقش را بر عهده دارند و با دانش و مهارتی که کسب کرده اند می توانند چهره ی سازمان های آموزشی را دگرگون ساخته و فضای مدارس را به فضای محبت ، رشد و بالندگی مبدل نمایند.

از آنجایی که دانش و اطلاعات افراد ، با توجه به تحولات سریع علوم و تکنولوژی² ، برای پاسخگویی به عصر حاضر کامل و کافی نمی باشد ، از این رو در دنیای متحول امروز هیچ کس نمی تواند با تکیه بر آموخته های خود در نظام آموزشی رسمی سازگاری مناسب با محیط خود داشته باشد . بنابراین صافی (1380) معتقد است که بر اساس فلسفه ی آموزش مستمر ، اطلاعات و دانش انسان باید همواره پویا و در حال تکامل باشد و در هر مرحله از زندگی باید درجریان جدیدترین یافته ها و اطلاعات مربوط به حرفه و زندگی اش قرار گیرد . در وزارت آموزش و پرورش نقش معلم بسیار حساس ، مهم و چشمگیر است ؛ اوست که سنگینی مسئولیت های کلاس درس را به دوش می کشد و در خط مقدم جبهه ی تعلیم و تربیت قرار دارد (تقی پورظهیر ، 1369)، همچنین توفیق یا شکست برنامه ها و فعالیت های آموزشی و پرورشی هر کشوری به معلمان آن بستگی دارد. به عبارت دیگر مهم ترین وسیله رسیدن جامعه به غایات و هدف های آموزش و پرورش ، معلم دانا و تواناست (تقی پورظهیر، 1369). بدون شک در دنیای متحول امروز و در عصری که روز به روز با تغییرات و دگرگونی های شدید

¹ - United Nation Educational Scientific and Culture Organization (UNESCO) .

² - Technology